

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

42633

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Sayın Mustafa ÇİFTÇİ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını; Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğü'nün 96.maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Yasin ÖZTÜRK
Denizli Milletvekili

Güvenlik Mi, Keyfiyet Mi? Trafik Düzenlemesi Üzerinden Büyüyen Bir Çelişki

Trafik güvenliği, tartışmasız şekilde Devletin en temel sorumluluk alanlarından biridir. Ancak güvenlik adı altında yapılan her düzenleme, otomatik olarak doğru ve adil kabul edilemez. Çünkü bir düzenlemenin amacı kadar, nasıl uygulandığı ve neyi hedef aldığı da en az o kadar önemlidir.

27 Şubat 2026 tarihinde yürürlüğe giren düzenleme ile “sonradan takılan ekranlar” ve hareket halinde video oynatılması yasaklanmıştır. İlk bakışta güvenlik gerekçesiyle alınmış bir karar gibi görünse de düzenlemenin içine yerleştirilen “sonradan takılan” ibaresi, meseleyi teknik olmaktan çıkarıp ciddi bir çelişki ve tutarsızlık alanına dönüştürmektedir.

Çünkü bu ifade açıkça şunu ima etmektedir: Aynı ekran, eğer araç üreticisi tarafından konulmuşsa sorun değil, sonradan takılmışsa tehlikeli.

Oysa akıl ve mantık bunu kabul etmez.

Sürücünün dikkatini dağıtan şey ekranın kaynağı değil, kullanım şeklidir.

Eğer bir ekran sürüş güvenliğini tehdit ediyorsa, bu durum orijinal ya da sonradan takılmış olmasına göre değişmez. Aksi halde ortaya çıkan tablo şudur:

Aynı davranış, farklı etiketlerle suç ya da serbest hale getirilmektedir.

Bu ise hukukun en temel ilkelerinden biri olan eşitlik ilkesine açıkça aykırıdır.

Daha da önemlisi, bu düzenleme günlük hayatın gerçeklerinden kopuk bir anlayışla hazırlanmıştır. Bugün milyonlarca sürücü navigasyon uygulamalarıyla yol bulmakta, işini yürütmekte ve zaman yönetimini sağlamaktadır. Özellikle sahada çalışanlar, pazarlama ve dağıtım sektöründe faaliyet gösterenler için bu uygulamalar bir lüks değil, zorunluluktur.

Telefonu elde tutmanın yasak olduğu bir sistemde, sürücünün güvenli şekilde navigasyon kullanabilmesi için ekran entegrasyonu bir ihtiyaçtır. Bu ihtiyacı karşılayan cihazları yasaklamak, çözüm üretmek değil; sorunu büyündürmektir.

Bir diğer boyut ise ekonomiktir. Bu alanda faaliyet gösteren binlerce işletme, bu düzenleme ile doğrudan hedef haline gelmiştir. Vergisini ödeyen, istihdam sağlayan, piyasaya katkı sunan bu işletmeler bir gecede “riskli” hale getirilmiştir. Bu sadece ticari bir darbe değil, aynı zamanda istihdama vurulan bir darbedir.

Daha da vahimi, bu tür düzenlemeler sahada uygulamayı yapan emniyet personelini de zor durumda bırakmaktadır. Belirsiz ve çelişkili kurallar, Vatandaş ile polis arasında gereksiz gerilimler yaratmakta; uygulayıcıyı değil, uygulamanın kendisini tartışılır hale getirmektedir.

Ve işin en tartışmalı noktalarından biri: Trafik cezalarının ulaştığı rakamlar.

Ortaya çıkan tablo, cezaların bir güvenlik aracı mı yoksa bir gelir kalemi mi olduğu sorusunu kaçınılmaz şekilde gündeme getirmektedir. Çünkü ölçsüz ve tartışmalı düzenlemelerle kesilen cezalar, kamuoyunda güvenlikten çok tahsilat odaklı bir yaklaşım algısı yaratmaktadır.

Sonuç olarak mesele nettir: Güvenlik adı altında yapılan düzenlemeler, eğer adil, tutarlı ve gerçekçi değilse; güvenliği artırmaz, güvene zarar verir.

Bu Bağlamda;

- 1) “Sonradan takılan ekranlar” ifadesiyle yapılan ayrımın teknik ve bilimsel dayanağı nedir? Aynı işlevi gören iki cihazdan biri neden “tehlikeli”, diğeri “tehlikeli değil” kabul edilmektedir? Sürücünün dikkatini dağıtan unsur ekranın kaynağı değilken, bu ayrım hangi gerekçeyle yapılmıştır?
- 2) Navigasyon kullanımının günümüz trafik düzeninde bir ihtiyaç olduğu açıkken, bu ihtiyacı karşılayan sistemlerin yasaklanması nasıl bir çözüm üretmektedir?
- 3) Bu düzenlemenin binlerce işletme ve çalışan üzerindeki ekonomik etkisi hesaplanmış mıdır? Bu işletmelerin uğrayacağı zarar nasıl telafi edilecektir?
- 4) Belirsiz ve tartışmalı uygulamalar nedeniyle Vatandaş ile emniyet güçlerinin karşı karşıya gelmesi, kamu otoritesine olan güveni zedelemiyor mu?
- 5) Trafik cezalarından elde edilen gelirdeki ciddi artış göz önüne alındığında, bu düzenlemelerin gerçekten güvenlik amacı mı taşıdığı, yoksa bir gelir politikası haline mi dönüştüğü kamuoyuna nasıl açıklanacaktır?
- 6) Ve en kritik soru: Güvenliği sağlamak adına yapılan bu düzenlemeler, neden toplumda güven duygusunu artırmak yerine tartışma ve tepki üretmektedir?